

KRONIEK

BEELDENDE KUNSTEN

J. DE COENE,
ENTHOUSIAST VAN DE REALITEIT

Vijftien jaren geleden noemde men J. de Coene, den machtigen groot-industrieel dien wij in de wandeling gemoedelijk Seppen de Coene noemen, onder de trouwste volgers van den nogal wat jongeren Saverijs. Deze verdiepte en rijpte in zichzelf, zooals we met vreugde vaststelden in een der vorige nummers van *Elsevier's*. Het toeval van een expositie te Brussel verschafte de gelegenheid te zien hoe geheel, definitief en sinds lang De Coene aan den invloed is ontgroeid. Dit is niet te verklaren met de gemeenplaats dat het niet anders kon, gezien den aard van beiden. Op gebied van epigonisme en navolging is in de kunst alles mogelijk. Voor al wie De Coene kennen is het niet verbazend, maar dwingt het wel respect af voor de waarachtigheid en sterkte van zijn kunstenaarschap, dat hij ondanks een bestendigen omgang met Saverijs, zonder zijn bewondering voor diens werk te verliezen, samen met hem uitvarend in zijn Leie-boot, naast den zijne zijn ezel plantend in het gras langsheen die schoone jordan van Gezelle's hart, enkel en alleen bij de gratie van een feilloos instinct zichzelf wist te worden. Waarlijk iets ongewoons. Saverijs staat voor het landschap en droomt het zich naar zijn zin; de levensgulzige De Coene neemt het in zich op. Deze uitdrukking is niet krachtig genoeg, men zou moeten spreken van verslinden met huid en

haar. Zoo roept hij bij sommigen den naam van Vlaemynck te binnen, wat in zooverre onjuist is dat deze wel eens schildert zonder goed toe te kijken. Maar de koppeling der namen geeft aan hoe groot het verschil is geworden met Saverijs, hoe krachtig De Coene zichzelf affirmeert.

Ik meen dat dit nog niet uitdrukkelijk genoeg erkend werd, mede doordat De Coene industrieel is, dus voor zijn plezier moet schilderen. Kinderachtig genoeg bejammert men doorgaans het lot dergenen die om den broode compromissen moeten borstelen, en is er eindelijk eens een die vrij uit zich zelf kan zijn, dan is dat ook weer niet goed. De faam van De Coene heeft er tot nu toe werkelijk onder geleden dat hij ongeveer de eenige is

